

מילי דמלכא

שיחות ומאמרים שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

נשים במאי זכין
מעלת הנשים בר"ח והנוכה
והדרך והשקפה הנכונה להקמת בית בישראל

יו"ל ע"י
מכון שפה ברורה
שע"י חסידי קאסוב
כסלו תשפ"ג לפ"ק

- אחים יקרים אחים לדעה -

הננו בזה בקריאה של חיבה לכל קוראינו ואנ"ש היקרים שיחי
שהיות ומלאכת הכתיבה, העריכה, וסידור הגליונות, שיהיו באופן נאה ויאה ומכובד עולים ממון הרבה,
וכדי להוציא את הגליון אנו צריכים את עזרת הציבור החפץ ורוצה בקיומו

אנו פנים לעזרת הציבור הושיטו ידכם והרימו את נדבת לבכם לתרום מתנה יפה ונכבדת

וההזדמנות נאותה לתרום לעילוי נשמת יקירכם אשר בוודאי תהא
לטובת נשמתם זכות הפצת דברי תורה האלו
וגם בעת שמחתכם תבוא הברכה לכם ולביתכם

והנצחתם תונצחו בתוך הקונטרסים לפרסם עושי מצוה

ובכן אלו הרוצים בהנצחה או החפצים לתרום עקב שמחה וכן מי ברצונם לתרום לעילוי נשמת

יפנו לר' מאיר גאדינגער הי"ו במס' 917-686-5892

או להתקשר ע"ד אימייל ל **toraskosov@gmail.com**

וזכות הגדול של זיכוי הרבים תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב

צדקת רבי מאיר בעל הנס - כולל קאסוב

**געדענקט די הייליגע סגולה פאר
ליכט בענטשען און ביי אלע אייערע
שמחות כמנהג אבותינו ודבותינו**

**לשמוע דרשות, ושיעורים שונים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
וכן למודעות ומאורעות שונות בקרב קהילתנו הק'
יש להתקשר לקו "קול קאסוב"**

במס' 917-686-5892-2004 או במס' 917-686-5892-2004 או במס' 917-686-5892-2004

כל הזכויות שמורות

להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י e-mail

יש לפנות להמערכת

במס' 917-686-5892

או אל **toraskosov@gmail.com**

להשיג הגליון בירושלים יש לפנות למס' 0533176847

נערך ונסדר ע"י:

נשים במאי זכיי

מעלת הנשים בר"ח וחנוכה והדרך והשקפה הנכונה להקמת בית בישראל

(שבת כג. עיי"ש בפירושו רש"י "ועל יד אשה נעשה הנס") הגם שהיא מצווה שהזמן גרמא (פסחים קח: תוד"ה שאף), ויש נוהגות שלא לעשות מלאכה בשעה שהנרות דולקות (שו"ע סי' תר"ע, א ובמג"א שם).

גדולה מזאת שנינו בראש חודש, כאמרו ז"ל בירושלמי (פסחים ריש פ"ד, תענית א, ו) "נשי דנהיגי דלא למיעבד עבידתא בריש ירחא מנהגא" ופירושו שמנהג נכון הוא, וביארו (הגה בדברי רש"י מגילה כב: ד"ה ראשי חדשים; רוקח סי' רכ"ח ועיין ר"ה כג. תוד"ה משום) טעם ושורש הדבר על פי פרקי דרבי אליעזר (פרק מה) "שמעו הנשים ולא רצו ולא קיבלו עליהן ליתן נזמיהן לבעליהן וכו' ונתן להן הקדוש ברוך הוא שכרן בעולם הזה שהן משמרות ראשי חדשים יותר מן האנשים", ונחלקן

א.

**מקום נתייחד להן לנשים בחנוכה
ובראשי החדשים**

בחודש התשיעי הוא חודש כסלו זכינו לשני זמנים גדולים וטובים, בראשו כמדי חודש בחודשו מאיר ובא יום החודש שהוא זמן כפרה לכל תולדות עם בני ישראל, ובסופו יציץ ויזרח זמן הנשגב של ימי אורה ושמחה ימי החנוכה, והנה מצאנו דבר חידוש ורבותא הווה לשניהם והוא אשר הנשים נטלו בזמנים אלו יקר וגדולה עד שנמצא להם צד מעלה המיוחד להן ביותר. הן בימי החנוכה אשר בהם נעשה בו נס ופלא על ידי יהודית בתו של יוחנן כהן גדול שהאכילה את ראש האויבים גבינה ויין עד שנשתכר וכתה את ראשו ועל ידי זה נתגלגלה ובאה תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה^א, ולכן נשים חייבות בהדלקת נר חנוכה

א. מגילת תענית פ"ו, רש"י שבת כג. ד"ה היו באותו הנס, ר"ן שבת י. ד"ה שאף הן מהמדרש, ריטב"א ומאירי מגילה ד. והביאו רמ"א תרע, ב שלזכר זאת נהגו לאכול מאכלי חלב בחנוכה.

ב. מגילה כב: תוד"ה ושאין.

האנשים ונוסף זאת על חלקם אשר היה להם מכבד, וזאת התוספת היא שכרן על עמידתן האיתנה בנסיון הקשה של חטא העגלי, כי כן יסד המלך אשר אם חלילה יחטא לפניו איש וגלל כן ימנע ממנו אור תורה ומצווה ינתן לחבירו הטוב ממנו, והוא בסוד אמרם (חגיגה טו.) "זכה צדיק נוטל חלקו וחלק חבירו", כאשר נתבאר בספרים (דעת משה, נח בשם הבעש"ט ז"ע, ועיין מאור עיניים, נח) שאינו אמור רק על גן עדן בעלמא דקשוט לאחר פטירתו, אלא אף בעלמא הדין עולמו יראה בחייו שנוטל חלק הרוחני שלו וזוכה במצותיו, ונודע פירוש האריז"ל (פרע"ח שער העמידה יט, שער הכונות כונת העמידה), על מה שאומרים בתפילה 'ושים חלקינו עמהם' שאם נגזר עלינו חלילה מחמת מעשינו אשר לא כדת שינטל מעמנו חלקינו הרוחני וינתן לאחר, בקשתינו ותחינתינו שיתנוהו לצדיקי אמת אשר ברוב טובם וצדקתם יחזירוהו לנו. ואסמכוהו לענין נשגב זה בספרים הק' (אגרא דכלה, תצא; בינת משה להרה"ק רבי משה מקאזניץ, תצא) אקרא (דברים כב, א) "השב תשיבם לאחיק". ומעתה שנטלו אף חלק האנשים נכפל כוחן וזכותן של הנשים בראש חודש, וכן מדיוק מלשון הפרקי דר"א "ונתן להן הקדוש

קמאי אם הוא איסור ממש, או מנהג טוב, ופסק השולחן ערוך (או"ח סי' תי"ז) שהוא מנהג טוב.

הנשים קיבלו אף את חלק האנשים בראש חודש

בטור (או"ח סי' תי"ז) הוסיף בענין זה וכתב "ושמעתי מאחי הרב יהודה טעם לדבר לפי שהמועדים נתקנו כנגד האבות וכו' וי"ב ראשי חודשי השנה שגם הם נקראים מועדים כנגד י"ב שבטים וכשחטאו בעגל ניטלו מהם וניתנו לנשותיהם לזכר שלא היו באותו החטא". והקשה מרן הבית יוסף על אתר קושיא אלימתא "ואם תאמר אם כן היכי קאמר רבי אליעזר לכך נתן להם הקב"ה שכרן, דכיון דכבר ניתנו ראשי חדשים לישראל אף על פי שכשחטאו האנשים ניטל מהם, הנשים שלא חטאו דין הוא שלא ינטל מהם ולא מיקרי נתינת שכר מה שלא נטלו מהם" ותירץ בתרי אנפי יעויין שם.

ואשר ייראה לומר בזה על דרך האמת כי מאחר שנלקח מבית ישראל האנשים ענין היומא טבא של ראש חודש בעוונם, אזי קיבלו בית יעקב אלו הנשים את חלק

ג. שבת כד. תוד"ה או דלמא ועיין שבלי הלקט קס"ט שכתב שהוא מנהג שאסור לשנותו כי קבעוהו לחוק מימי משה רבינו עליו השלום וע"ע ב"ח סי' תי"ז.

ד. עיין ט"ז סי' תי"ז, א שכתב כן בקיצור.

הנה אחר מתן תורה כאשר נפלו ישראל מדרגתן עשר מעלות אחורנית וירדו ירידה שאין לתאר עד שכשלו בחטא העגל אזי היה כביכול חרון אף עצום במרום ומידת הדין קטרגה בכל עוז על ישראל, ואלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו שאמר הקדוש ברוך הוא למשה שברצונו לכלות חס ושלום את כל כלל ישראל ככתוב (שמות לב, י) "ועתה אניחה לי וגו' ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול", ואותה שעה הייתה עת קשה לישראל עד מאד, ועל אותו הזמן כתוב (תהילים קו, כג) "ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד וגו' להשיב חמתו מהשחית", שבהאי שעתא דינא קשיא נגזרה כליה חלילה על עם בני ישראל, והמליץ היחיד אשר עמד לנו להציל נפשותינו מרדת אל שחת הוא משה רבינו אשר לא הניח פינה וזוית ברקיע שלא נתחבט בה (דברים רבה ג, יא) להעתיר עלינו ולפעול מחילה בעדינו, ויפן כה וכה וניסה כל מין טענה ומליצה ישרה אשר תאמר להגן וללמד זכות ורחמים על ישראל, בראותו את גודל הקיטרוג וחומר קושי הגזירה אשר נגזרה עד שאין מען וטענה לנוכח עוון חמור שכזה אשר בעוד מלכי במסיבו [קבלת התורה] נרדי נתן ריחו (עיי' שבת פח:), וננעלו כל שערי רחמים בעדם כי גבר הקטיגור, או אז בא משה רעיא מהימנא בטענה נפלאה שאף אם אין מליץ יושר מול מגיד פשע ואין כל לימוד זכות לחטאים

ברוך הוא שכון בעולם הזה שהן משמרות ראשי חדשים יותר מן האנשים".

היש לאנשים חלק בראש חודש אם אין

ועדיין צריכים אנו למודעי, כי לכאורה המורם מהאמור הוא שאין לאנשים חלק ונחלה כלל בכל ענינו של ראש חודש ונתרוקנה רשותם כליל לנשים, אמנם כד מעיינינן בדברי הגמרא (מגילה כב.) חזינן דבר פלא דאיתא שם "זה הכלל כל שיש בו ביטול מלאכה לעם וכו' קורין ג' ושאין בו ביטול מלאכה לעם כגון ראשי חדשים וחולו של מועד קורין ד'" וכתבו המפרשים (רש"י רא"ש והמרדכי) הא דאין ביטול מלאכה בראש חודש הוא משום שאין הנשים עושות מלאכה, והנה כל הלומד תמה יקרא דמה ענין הנשים שאין עושות מלאכה לאנשים המאריכים שהותם בבית הכנסת בעליה נוספת ומחמת כן מתאחרים לצאת למלאכתם ועבודתם, אתמהא. וכבר עמד בזה בטורי אבן.

בזכות הנשים פדאנו ומילטנו משה רבינו מרדת שחת

אמנם אשר יראה לומר בזה ולסלול מהלך חדש ומקיף אשר בו יתיישבו כמה קושיות ודקדוקים וממנו יפיק תוצאות חיים ומוסר השכל עמוק לכל אורח חיינו.

מילי דמלכא

אצלן התקיימו הארות מקולות וברקים של מתן תורה ואין לומדות

והנה בשעת מתן תורה נתקרבו ישראל קירוב עצום ככתוב (דברים לג, ג ועי"ש ברש"י) "והם תוכו לרגליך", ומיד פסקה זוהמתן (שבת קמו. ועיין עוד באור החיים הקדוש שמות יט, ה שביארו בטוב טעם), פנים בפנים דיבר ה' עמהם ועלו והתעלו לדרגות נשגבות עד שהיו כמלאכי השרת ככתוב (תהילים פב, ו) "אני אמרתי אלוקים אתם ובני עליון" ולא שלטה בהם מיתה ולא שטן ויצר הרע, (ע"ז ה. שמות רבה לב, א) שזכו אז לדרגה נעלה מאד כעין אדם הראשון קודם החטא אשר מושבו היה בגן עדן ומלאכי השרת צולין לו בשר ומסננין לו יין (סנהדרין נט:), וקיבלו אז מימינו של הקדוש ברוך הוא אש דת באופן הנשגב ביותר שלא הוצרכו אז ליגיעה בתורה, ושכחה לא שלטה בהם (ערוכין נד.), אמנם לפי שחטאנו אבדנו כל זאת ונפלנו ממדרגה עצומה זו ונגזרה

בנפשותם אשר גדלה אשמתם עד רום שמים וכוכביהם כעבדם עבודה זרה ואף גם זאת לאלו שהיו שם ולא מיחו, אמנם הנשים ודאי לא היו בזה החטא ואף מיחו בכל כוחן ואותן ודאי יותיר ה' לפליטה לטב ולחיים ולשלם, ואם חלילה וחס כל האנשים יאבדו מה בצע לנשים להשאר לבדן אשר מטבען אשר נטע בהן השם יתברך "טב להם למיתב טן דו מלמיתב ארמלו" (קידושין ז.), ואם ישארו כולן אלמנות חיות הלזאת יקרא חיים, ואיך יזכו להעמיד בנים לשם ושארית אשר מבלעדי זאת חיים אינם חיים, ולכן רק עבור הנשים נצרך לשאת עוון האנשים ולהותירם בחיים למען חיות לנשים חיות וקיום.

נמצא כי לולי הנשים הן כמעט גווענו כולנו ואבדנו חלילה וחס, חסדי ה' כי לא תמנו ובזכותן ניצלנו כולנו ולא ניתנה רשות למשחית לכלות חלילה וחס זרע עם קודש.

ה. וז"ל הגמ' שם "אמר רבי אלעזר מאי דכתיב חרות על הלוחות, אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל". ויודעים דברי הבית הלוי (דרשות. דרוש יח) שביאר באריכות שבלוחות שניות נתחדש ענין השכחה וענין הצער והיגיעה בדברי תורה מחמת היצר הרע, עיי"ש. וע"ע דבריו הנפלאים של מרן רבינו הגדול הרמ"ע מ'פאנו זי"ע בספרו הק' עשרה מאמרות (מאמר חקור דין, ח"ב פרק ט"ז) "ולנו דברים כפשטן שאלמלא זוהמת הנחש [שחזר ע"י מעשה העגל] כבר היתה כל התורה נתונה בלבו של אדם וזרעו". ונודע מדברי הזוה"ק (תיקור"ז צא. ב ובכ"מ) אשר הלוחות הראשונות הם מסטרא דעץ החיים והלוחות שניות הם מסטרא דעץ הדעת, ואכמ"ל.

לבעליהן ונותנות להם רשות ללכת וללמוד תורה בעיר אחרת". הנה רמזו כאן במתק לשונם כל עבודת וזכות אשה כשרה וחסודה מה חובתה וזכותה בעולמה אשר עבור זאת נשלחה נשמתה לעולם, והעמידוה על אחת שעבודת האשה היא שתהא תמיד נותנת כח ויכולת לבעלה לעבוד את קונו בתורה ובתפילה, והפליגו בשכרה עבור זאת עד שאמרו (שם) "גדולה הבטחה שהבטיח הקדוש ברוך הוא לנשים יותר מהאנשים" והיא מכח עבודתה העצומה ובזאת תבוא אל הקדוש שיתקבלו מעשיה לרצון ייעלו ריח ניחוח אשה לה'.

ומלבד פשטות הדברים אשר היא חוגרת בעוז מתניה וכפיה תמכו פלך לשאת בעול כל צרכי הבית ואף מטה שכמה לשאת בעול גדול הטף, למען יהא סיפק ביד בעלה ללכת אל בית המדרש ובית הכנסת לעשות רצון קונו, הנה גנוז כאן רעיון נשגב ועמוק, אשר כפי שנתבאר אחר החטא לאנשים מצד עצמם לא היה כל קיום ורק בזכות נשים צדקניות נותרנו לפליטה, ובידי הנשים נותרו אור יקרות נפלא של כוחות רוחניים עצומים שנשתיירו מעת מתן תורה ללא פגם, וגדולים הכוחות הרוחניים הנמצאים אצלם יותר מהנמצא אצל האנשים.

מה יקר הסדן של נשות ישראל היודעות את ריבונם ומכירות את מלאכת שמים המומלת עליהן,

מיתה כסיפיה דקרא (תהילים פב, ו) "אכן כאדם תמותון" ואז נגזר שיהא אדם לומד תורה ומשכחה ויהא הלימוד מתוך צער רב ויגיעה ועמל כביר ימים.

ועתה בואו חשבון, אם כל הנך מתנות יקרות אשר נלקחו מעמנו ונגנוזו ממנו בשל אותו עון המר של חטא העגל, הנך נשים צדקניות אשר לא הלכו בעצת חטאים ונשמרו בכל ליבם ונפשם מהחטא ולא אבו להשתתף בכל עשיית עגל המסכה ולא נתרצו בשום פנים ואופן לתת מתכשיטיהם, אם כן אצלם נשתמר יותר אותן המתנות הנשגבות ולהם יש ביותר כח התורה אשר ניתנה לנו מסיני בטרתה ובגילויה כעצם השמים לטוהר בלי העוונות המבדילים ביננו לבין נותן התורה עצמו יתברך. ולכאורה יפלא, שהאנשים אשר דרגתם נמוכה הן המה העוסקים והוגים בתורה בימים לרבות הלילות ודייקא הנשים אשר לפי המתבאר יש להן כח התורה הגדול ביותר הן אינם עוסקות בתורה, וטעמא בעי.

זכותן בהמתנתן לבעליהן ועומק המכוון שנותנות כח וסיוע רוחני

מרגניתא טבא גילו לנו רז"ל באמרם (ברכות זי.) "הני נשי במאי זכיון באקורייהו בנייהו לבי כנישתא ובאתנויי גברייהו בי רבנן ונטרי לגברייהו עד דאתו מבי רבנן", וברש"י "ונטרן לגברייהו, ממתנות

לאור באור פני מלך חיים, וכה גדול כוח כפרתו למעלה מהשגת אנוש עד שנאמרה בו הפלגה נפלאה (חולין ס:): "אמר הקדוש ברוך הוא הביאו עלי כפרה שמיצתי את הירח", וגילוי נשגב מכבשונו של עולם גילה לנו האריז"ל¹ אשר בזה היום שני מלכים משמשים בכתר אחד מעין העתיד אשר יתקן בו פגם הלכנהו ובו מתעוררת חיבה יתירה מהקדוש ברוך הוא לישראל עם קרובו וגודל כיסופיו למעשיהם של בניו הצדיקים, עד כדי כך שאמרו במדרש הנעלם (זו"ח א, צז:): שהקדוש ברוך הוא בא בראש חודש "למשמע אולפן מנשמתהון דצדיקיא", והכהן הגדול מלובלין זצ"ל הוסיף בזה מילין יקירין (פרי צדיק לראש חודש) שבו זוכים "להתגלות השכינה בלבבות בני ישראל".

והביאור בזה הוא מהיות וראש חודש ניתן מתנה לנשים אשר נתאזרו בגבורה ולא פגמו בשעת נסיון העגל לכן ניתן להם יום זה בבחינה של קודם החטא ומעין הדרגה אשר היו בה בעת התייצבם בתחתית ההר כאיש אחד בלב אחד מנוקים ומטוהרים מכל סיג ופגם, תמימים ושלמים מכל חסרון בגוף ונפש כאשר

ששות ושמחות לעשות רצון קונם ונותנות כל אשר להן לבעליהן בסוד אשה כל מעשה ידיה לבעלה כי מה' אשה משכלת (משלי, יט, יד) ומה היא השכלתה שיודעת כי טובת הבעל היא טובתה ומשימה את בעלה עטרה לראשה, והוא בעיניה כחתן יכהן פאר וכמושל על כסא ממלכתו והוא ראשו ועיקרו של בית וככל הטוב אשר יהיה לו כן ייטב לה, לכן בעין טובה ורוח נדיבה נותנת כל אשר לה לבעלה בפשטות ובאמונה, ומעבירה לו כל בוחותיה הרוחניים ועל ידי זה יש ביכולת הבעל לעסוק בדברי תורה ולעבוד את השם יתברך באמת וניראה ובאהבה.

הנשים זיכו את הגברים בעניין ראש חודש

ועתה נשוב לבאר ענין ראש חודש ונרד לעומקו ולחקרו של דבר, הנה יום זה נכבד מכל ימים ומצאנו בו מעלות נשגבות אשר הוא זמן כפרה לכל תולדותם, והיינו חטא אדם הראשון שהוא שורש כל החטאים, כי ביום זה יכולים לתקן כל עווננו ועלומינו ולשוב להתקרב למאור פניך

1. עיין סידור רבי קאפיל ח"ב נד:

2. ודורשי רשומות רמזו בזה (עיין אמרי נועם לר"ח סיון) אשר שתי פעמים מלך עם כתר אחד עולה בגימטריא ראש חודש ודוק. ועיין עוד בליקוטי תורה להרה"ק מרדכי מטשרנוביל שבת תשובה; אהבת שלום חיי שרה; קדושת לוי ליקוטים ד"ה טעם שאומרים ברכי נפשי.

שיעסקו ישראל בתורה ובמצוות, ולדעת הרמב"ן (ויקרא כג, ב) היא מצות עשה של 'מקראי קודש' כאשר כתב "שיהיו ביום הזה כולם קרואים ונאספים לקדש אותו, כי מצוה היא על כל ישראל להקבץ בבית האלוקים ביום מועד לקדש היום בפהרסיא בתפילה והלל לקל וכו'", ובזאת נבין הענין שמוסיפים עוד קרואים לתורה בשבתות ומועדים כי קדוש היום לאדוננו לעסוק בדברי תורתו ויראתו, ואם אמנם ראש חודש מותר לך בעשיית מלאכה אבל בזכות הנשים זכינו לחלק ושייכות בו ובבחינה הגבוהה של קודם החטא ומושפע לנו מכוחו שפע תורה והתעלות".

נאמר אז עליהם "כולך יפה רעיתי ומום אין בך", ולכן כה שגבה מעלת היום כי רבה היא.

אף אנו זכינו בפנימיות איסור עשיית מלאכה

אמנם הגם שכל השבח הזה ניתן לנשים הם נותנות חלקן לבעליהן ובזכותן מאיר גם לאנשים אור יקרות של ראש חודש ולזאת הגם שהביטול מלאכה שיש בו הוא לנשים אבל בפנימיות הדברים יש בו שייכות לאנשים, והנה אמרו רז"ל שנתן לנו הקדוש ברוך הוא שבתות וימים טובים האסורים בעשיית מלאכה כדי

ח. הערת העורך: הנה בר"ח אב תשע"ט ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א ענין זה יותר, שביאר עומק ענין קריאת התורה בראש חודש, עפ"י המובא לעיל שהתורה בדרגת הלוחות הראשונות היתה תורה נעלית יותר מן התורה שיש בידנו היום, ואילו לא היו גורמים ישראל ע"י חטא העגל את שבירת הלוחות לא היה שייך שכחה בתורה ולא היו צריכים להתייגע כל כך על לימוד התורה, כי היה זה תורה דאצילות בבחי' נעלית מאד, והתורה המצויה עתה בידנו היא בבחי' לוחות שניות שמעלתם אינם כמעלת לוחות ראשונות.

ונמצא לפי זה שהנשים שלא היו שותפים בחטא העגל שלא רצו הנשים לתת את נזמיהם למעשה העגל ומיחו בבעליהם על זה, הרי בבחינת מה יש להם שייכות לתורה אחרת של קודם חטא העגל, שהיא תורה נעלית מאד כנ"ל. ואם כן הרי שקריאת התורה בראש חודש היא בבחינת תורה הנעלית מכל קריאות התורה של שאר השנה, דהא ביום ראש חודש בטלות הנשים ממלאכה מטעם שלא היה להם חלק בעגל, וחזינו שבכח ביטול מלאכה זה מוסיפים עליה בקריאת התורה, והיינו שבפנימיות משתייכת קריאה זו לתורה שלא נגע בה חטא העגל כ"כ.

והיינו, שאע"פ שהנשים אינם לומדות התורה אבל בוודאי יש להם שייכות לתורת בעליהם וכמו שביארנו כאן, ובכח שייכות זו יש עליה מיוחדת לבחי' התורה בראש חודש, והם פועלות עליה עבור האנשים הזוכים ב'עליה' נוספת בתורה,

מילי דמלכא

ב.

ביום הכיפורים ניתנה תורה בשנית
ונקבע ליום סליחה

בבלות ארבעים היום וארבעים לילה
שהיה משה במרום פעם
שלישית להעתיר ולהתחנן בעד ישראל
נתן לו אז הקדוש ברוך הוא לוחות
שניות אשר בהם הייתה מתן תורה
ביתר שאת בבחינה מסוימת כאשר
דרשו (שמות רבה מו, א) "ואמר לו
הקב"ה אל תצטער בלוחות הראשונות
שלא היו אלא עשרת הדברות לבד
ובלוחות השניים אני נותן לך שיהא
בהם הלכות מדרש ואגדות הדא הוא
דכתיב (איוב, יא, ו) 'ויגד לך תעלומות
חכמה כי כפלים לתושיה' ולא עוד
אלא שאתה מבשר שמחלתי לך על
חטיה שלך", ואז התעורר שוב חלק
גדול מכחה של מתן תורה ושב ה'
שנית לקדשינו ולטהרינו, ועל ידי זה
זכו ישראל לסליחה ומחילה למעלה
מדרך הטבע ושם נאמר סלחתי
כדברך, ומזאת נפעל לישראל לדורות
יום מחילה וסליחה וכפרה בו שבים
לו ישראל ומתנקים לגמרי וזוכים
לנגיעה בבחינת מה שהיו קודם
החטא. וכתוב אחר שנשלח להם (שמות
לה, י) 'הנה אנוכי כורת ברית נגד כל
עמך אעשה נפלאות אשר לא נבראו
בכל הארץ ובכל הגויים' ולא נכתב

להדיא מה הן הנפלאות, אבל י"ל שזה
עצמו שאדם החוטא ששב ומוחלים לו
ונעשה רצוי וקורב כבתחילה זה הוא
גם ופלא והוא יציאה מסדרו של
עולם, ע"ד המבואר במדרש (ירושלמי
מכות ב, ו) 'שאלו לחכמה חוטא מה
עונשו אמרה חטאים תרדוף רעה,
שאלו לנבואה חוטא מה עונשו אמרה
הנפש החוטאת היא תמות, שאלו
לתורה וכו' שאלו להקדוש ברוך הוא
חוטא מה עונשו אמר יעשה תשובה
ויתכפר וכו', ועיין מש"כ בזה
המהר"ל (נתיב התשובה פ"א) "במדרש
הזה בא לבאר כי אם שהאמת הוא
שמצד השכל אין ראוי שיהיה לחוטא
תשובה, מכל מקום יש לאדם תשובה
ואף כי נפלאות היא בעינינו", והמה
הנפלאות אשר לא נבראו שזכו להם
כאן. וביותר ביום הקדוש אשר בו
יכפר עליכם לטהר אתכם מכל
חטאותיכם, בו יכולים לתקן הכל כי
הוא יום שנשאר לנו כלפני החטא,
וכאשר איש ישראל מאמין בכח הגדול
של עיצומו של יום (כמו שמביא
הרמ"א בסימן תר"ז סעיף ד'
מהרמב"ם (שגגות ג, י) "יום הכפורים
אינו מכפר אלא לשבים המאמינים
בכפרתו) אזי זוכה לתקן הכל ולהיות
נקי לגמרי כתינוק שנולד ומחזירים לו
כל מה שאיבד ומגיע למקום הגבוה
ביותר ששייך.

'עליה' תרתי משמע, דהיינו שהעליה הנוספת שקורין בתורה הרי"ז מורה על ענין
ה'עליה' שיש בהתורה, תורה שיש בה שייכות להתורה דקודם חטא העגל.

ומתעורר בו שוב אותה האמת יכולים לומר לבחור שא ענין, שא ענין למרום דע מה למעלה ממך ורומם עצמך כי עתה העת מוכשרת להמאס בלב כל קניני ועניני הבלי העולם ולהאיר הנשמה ביראת ה' טהורה. וזהו כל ענינו של יום הכיפורים שפורשים ישראל מכל עניני הגשמיות ומדמים עצמם למלאכי השרת אשר אין בהם אכילה ושתייה ולא קנאה שנאה ותחרות, רק עושים באימה וביראה רצון קונם וכל שאיפתם ותאוותם הוא רק להקדיש שמו ולומר ברוך שם כבוד מלכותו. ובתולדות ישראל דייקא הינם המעוררות את נערי בני ישראל לכך כי יש להם שייכות מיוחדת ליום הכיפורים אשר בזכותן זכינו לסליחה וכפרה ולכל תוקף קדושת היום^ט.

ביאור יקר ערך בענין בנות צלפחד
אחת הפרשיות הנפלאות בתורה היא פרשת בנות צלפחד אשר הרבו רז"ל לשבחן ואמרו (ב"ב קיט:)

בנות ישראל עסקו בזיווג ביה"כ כדי שיהא בלתי לה' לבדו

והנה שנו חכמינו במשנה (תענית כו:): "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכיפורים שבהם וכו' ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים ומה היו אומרות בחור שא ענין וראה מה אתה בורר לך אל תתן ענין בני תן ענין במשפחה, 'שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל' (משלי לא א) וכו'", דברים אלו אומרים דרשוני, דבשלמא ט"ו באב הוא זמן ראוי לעסוק בשידוכים אבל מה ענין מציאת זיווג אצל יום הכיפורים והמקרא אומר (יואל ב, יא) "כי גדול יום ה' ונורא מאד ומי יכילנו".

אבן לפי המבואר נשכיל לשורש הדבר, הנה בשעת מתן תורה נעקר יצר הרע מליבן של ישראל ובאותה שעה לא הייתה להם שייכות לכל ענייני חומריות ויופי המדומה של העלמא דשיקרא, וביום הכיפורים שניתנו בו לוחות שניות

ט. ועיין בשפ"א ליקוטים לט"ו באב בתוה"ד "חטא העגל שהיה מרידה בלוחות והתורה וחטא מרגלים וכו' ושני החטאים נוקבין והולכין על כל ימי שפלותינו בגלות וביום הכיפורים נמחל עיקר חטא העגל וכו' ולכן שמחת יום הכפורים נשאר גם עתה שאין לנו שיור רק התורה הזאת וכו' ויתכן וגם כן שלכן הנשים יוצאות במחולות מאחר כו' נשתנו הנשים למעליותא כדאיתא שלא רצו ליתן נזמיהם וכו' לכן מתפארים בזה בחור שא ענין שתעטרנו בזהובים רמז ודי זהב שהם לא קלקלו בזהב שהיה להם. ואפשר שתעטרנו כמו שאמרו במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד, אם כן שהאנשים מתכשרין במה שכבר נכשלו הזכות גדול יותר וזהו שתעטרנו".

יתברך מאז, בעת חטא העגל שהציל כולם בעבור הנשים ובזאת בטח ליבן. וממילא על זה נאמר כן בנות צלפחד דוברות שדברם נכון ויאה.

ובזה יומתקו דברי הגמרא (ב"ב קי"ט:), שכשנישאו בנות צלפחד לבני דודיהן (כאשר ציווה אותם ה' כדי שלא תעבור נחלתן משבט מנשה לשבט אחר) קטנה שבהם הייתה לפחות בת מ' ומטבעו של עולם הנישאת בת מ' אינה יכולה ללדת ונעשה להם נס וזכו לבנים. והענין הוא כי כל ישועתן של ישראל הייתה יען כי דרש דרש משה שלא יוכלו הנשים להיות לבדן ולילך חלילה ערירי כנ"ל לכן גם כאן שנתעורר ענין זה מיד נעשה להם נס להקים להם זרע של קיימא.

ג.

זאת תורת הבית אשר יעשה אותה האדם וחי

לא המדרש עיקר אלא המעשה, המורם מכל האמור היא הדרכה ישרה לכל איש ישראל הזוכה להקים מעון לשכינה ולבנות בית בישראל. ונקדים דברי הגמרא (חולין ס:) שבעת אשר ברא אדון עולם במאמרו את כל המפעל בתחילה ברא "את שני המאורות הגדולים" (בראשית א, טז) ואחר כן "אמרה ירח לפני הקב"ה רבש"ע אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד אמר לה לכי ומעטי

"חכמניות הן דרשניות הן צדקניות הן" ואמרו (במדבר רבה כא, יא) שגדולה היא להן לאביהן לזקנן וליוסף הצדיק שהן יוצאי חלציו, והם ביקשו נחלת אחוזה והצדיק הקדוש ברוך הוא טענתן עד שאמרו (ספרי יח) "אשרי אדם שהקדוש ברוך הוא מודה לדבריו", ויש לתת טעם לשבח מה הייתה טענתם הברה ונעימה שקילסוה כל כך.

ולאמור יבואר היטב נועם צוף אמירתן, כי הנה לכאורה נחלה היא ענין לגברים בלבד ומהיכי תיתי שנשים יורשות, אלא איתא (ב"ב קיז.) "ליוצאי מצרים נתחלקה הארץ" וברשב"ם "כלומר לבאי הארץ נתחלקה הארץ כפי חשבון של יוצאי מצרים שנטלוה בתורת ירושה מאבותיהם", וכבר נתבאר שמעיקרא נגזרה מיתה וכליה על כולם חלילה וחס ובזכותן של הנשים הייתה הצלה ופדות לכל העם, מעתה פיהן פתחו בחכמה בנות צלפחד ואמרו הן כל כניסת ישראל לארץ וישיבתם בה היא רק בזכות הנשים, והן נתנו כל אשר להן לאנשים אולם אבינו מת במדבר (ולא בחטא הראוי לאבד בגינו חלקו בארץ הקדושה) ונשארנו נקבות לבד מעתה "למה יגרע חלקינו", הן חלקינו הוא זה ובאין איש לתיתו לו ישאר אצלינו, ויתכן לרמז זאת בדברי תרגום יונתן (כו, א) "כד שמען דארעא מתפלגא לדכרין ורחיצו ברחמי מארי עלמא" היינו שהזכירו רחמיו של השם

נשים במאי זביין

יא

היא כעוסקת במילי זוטרי. אבל האמת יורה דרכו, כי אף ללבנה ניתנו כוכבים למנחת פיוסים וודאי לא פטרוה במילי דעלמא וזוטרי אלא חידוש עצום נשנה כאן שאף לה יש מעלות מיוחדות שהם רק שלה ולא לזולתה, וכן לענינינו בל נאמר כי אך ורק האיש הוא משפיע אלא אף האשה היא משפעת, וזה ע"י שנותנת כוחות נשגבים בבעלה אשר מבלעדיה לא היתה ידו משגת אותם בשום ענין, כאשר שמענו כן ראינו כל הטוב והחסד שבא לנו על ידן לחיותנו כהיום הזה, ואור מופלא רום מעלה גנוז בלשון חכמים מרפא שאמרו "נשי במאי זביין", והוא מלשון "זבין לו לאדם" היינו במה מזכין הנשים אותנו שלכאורה נראות רק כמקבלות ובמה הם משפיעים ונותנים לבעליהן, ועל זאת ענו ואמרו שמביאות את בניהן וממתנות לבעליהן, היינו שכל תורתו ומעשיו של הבעל וחינוך וגידול הבנים לתלמוד תורה הכל הוא מהכוחות הגדולים אשר זיכה הבורא יתברך שמו לאשה שתאיר בהם את לבב בעלה, ורבי עקיבא שעמד על אמיתתו של דבר זה לא נתקררה דעתו עד שאמר "שלי ושלכם שלה הוא".

עצמך" ואמרו (רש"י בראשית א, טז מבראשית רבה ו, ד) "ואת הכוכבים, על ידי שמיעט את הלבנה הרבה צבאיה להפיס דעתה" וכל חכמי האמת ורבותינו הק' תלמידי הבעל שם טוב ז"ע האריכו למענינם לגלות פתגמין בהאי מילתא עמיקא וטמירא.

ואחד הסודות העמוקים המובאים בענין זה הוא שחמה הוא המשפיע בחינת דוכרא והלבנה הוא המקבל בחינת נוקבא (תיקוני זוהר יג: עה.) וגם נרמז בזה כל ענין הנהגת איש ואשתו שהאיש הוא המשפיע אשר כל השפע והברכה עובר דרכו והנקיבה היא המקבלת (וכבר הארכנו כמ"פ בביאור הענין בכמה אנפין בכל הנוגע לדרכי הנהגת הבית ועבודת השי"ת).

אם זכו הרי הם משלימים זה את זה והנה זהירות יתירה צריכים כאן לבל תשתרש טעות כי הבעל הוא המשפיע לבדו ואין זולתו ובפרט כאשר הוא עוסק בענינים העומדים ברומו של עולם תורה ותפילה ואף פונסת הבית באה דרכו, ועקרת הבית אין חכמתה אלא בפלך ומצטייר כי

י. עיין אור יקר לרמ"ק ספר יצירה ג, של"ה הקד' פסחים כה, שביאר באורך כל ענין פגימת הלבנה לפי זה, וע"ע בליקוטי תורה, מטות.

יא. ולכן היו צדיקי אמת שהקפידו שכל עניני וחשבונות הוצאות והכנסות הממון שבבית יעברו דרך הבעל דייקא כי כך ציוה ה' את הברכה.

ולהנחותינו הדרך אשר נלך בה לדעת מה היא ההבטה והשקפה האמיתית בראייתה של תורה ועבודה, באורן נראה אור.

ויש להוסיף בזה על דרך הא דאיתא כמה פעמים בתלמוד (ב"ק צב עג. ב"מ עז:) "מנא הא מילתא דאמרו אינשי" שלימדו רז"ל דרכי חיים ודברי אמת אף במאמרות שמקורם מהמון העם, והנה יש מאמר העולם אשר מאחורי כל אדם גדול ניצבת אשה גדולה, והוא מלבד פשוטו הנכון אשר אשה כשרה בטח בה לב בעלה וליבו נשאר זך ופנוי מכל דאגת העולם וטרדת הבלי וכן ביכולתו להיות מוסיף והולך בעבודה, אמנם לדברינו יש כאן ענין עמוק ואמיתי דגניז בגוה, שיש כוחות רוחניים שמימיים הנמצאים אצל האשה דייקא, ואשה שהיא "מבטלת דעתה ורצונה ומשוי נפשה אצל הבעל כדבר של הפקר" (ר"ן נדרים ל. ד"ה ואשה נמי) מזכה אותו בזאת, ומאחורי כל אדם הזוכה והוא הולך וגדול בתורה ובמעשים יש אשה צנועה הספונה ברכתי ביתה ועוסקת שם בדברים פשוטים גשמיים לכאורה, אמנם החכם ישמור אלה ויתבונן כי ממנה דייקא בא כל הודו והדרו ובזכותה זכה לכוחו ורוב חילו, כי לולי נשים צדקניות אנו כבר מימי אבותינו כמי שלא באנו לעולם ועד הנה שפע רב בא לנו דרכם, והמשכיל לעמוד על סוד הדבר יבין ויידע כי כל מעשה תוקפו וגבורתו ועזו מעשיו

וזה ביאור כוונת "אין שני מלכים משתמשים בכתר אחד" כי לא טוב הוא לאדם שיהיו האיש והאשה בדרגה שווה, אלא זכר ונקבה בראם יוצר כל באופן שכל אחד הוא משפיע ובן זוגו מקבל ושוב בן זוגו הנותן והוא המקבל וחוזר חלילה, שניהם נותנים כח וסיוע זה לזה כי כן ייסד המלך שהוא האופן היותר טוב ונאות עבורינו, וזאת צריכים לידע ולזכור שניהם תמיד כי הם מקבלין דין מן דין ועל זאת אנו מודים ומשבחים ליוצר האדם אשר תיקננו באופן הטוב ביותר, ולכן הנשים יתנו כבוד ויקר לבעליהן ויעשו רצונו בכל עת כאמרם "אשה כשרה עושה רצון בעלה", ומאידך הבעל מוקיר ומכבדה יותר מגופו ואמרו אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו והנוהג בהנהגה נכונה זו יעשרנו המלך עושר גדול בגשם וברוח.

על ידה באים חסדים מיוחדים ובכוחה פועל הבעל גדולות

והיינו טעמא אשר אזי בימי חשמנים אשר היוונים נקבצו עלי וגזרו גזירות ושמדות, היה שם מתתיהו בן יוחנן כהן גדול ובניו הצדיקים כולם גיבורים אנשי השם ומוסרי נפש כפשוטו למען שמו באהבה, אמנם היה רעווא מן שמיא שהיא הנס על ידי יהודית דייקא לחוננו בזה דעת מה גדול כוחה של אשה צדקנית

נשגב מאד גבוה מעל גבוה שומר, כי נודע מכתבי הקודש ומקורו טהור בנביא וביותר ב'שיר השירים', כי השם יתברך הוא דודינו והוא אישינו וכנסת ישראל כלה קרויה בנעימה, והוא שיסד רבי שלמה אלקבץ "לכה דודי לקראת כלה" וכן יסד הפייט "אנו רעייתך ואתה דודינו", וודאי קודשא בריך הוא אשר חיינו מסורים בידו ונשמותינו פקודות לו מחיה ומקיים אותנו בכל רגע ככתוב ואתה מחיה את כולם לשון הווה ממש ומשפיע עלינו בכל עת ובכל שעה כל מילי דמיטב ומידו הפתוחה והקדושה כל הצטרכותינו בסוד (שמות כא, י ועיין אור החיים הקדוש שם) "שארה כסותה ועונתה לא יגרע", וכנסת ישראל היא הנקבה המקבלת די מחסורה אשר יחסר לה.

אמנם יש גם בחינה להיפך שכמעט אין האוזן יכולה לשמוע ואין הפה יכול לדבר והוא שעל ידי שבני ישראל עושים רצונו של מקום נעשים למשפיעים למעלה כמו שמבואר (איכ"ר א, לה) על הפסוק בספר תהלים (סח, לה) 'תנו עוז לאלקים' ש"בזמן שישראל עושים רצונו של מקום מוסיפין כח וגבורה בפמליא של מעלה", ועוד אמרו בזה"ק (ח"ג ז:)

אשר זיכהו יוצרהו כרוב רחמיו שלה הוא ועל ידה זיכו לו משמיא תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה וכל טוב.

על ידי שניהם בא נר מצוה להאיר לכל בני הבית

ובזה יבואר על נכון ככפתור ופרח הא דנרות שבת מדלקת האשה ואילו בימי החנוכה האיש מעלה להב הנרות. כי הנה זכינו ובחסדי ה' כי גברו מתקיים בנו "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם" ובתי ישראל מלאים מנוחה שמחה ואורה, ומי הוא המפיץ ומאיר אור קדושת בית יהודי, לימדנו רז"ל בזאת כי בא יבוא אורו וברכתו של הבית על ידי שניהם, הן היא משפעת עליו בהדלקת נרות שבת שיש בהם משום שלום ביתו (שבת כג:) ושפע רב בא על ידם, ולעומתה על ידו מאיר כל הבית באור יקרות של הארת החנוכה – שהוא אור הגנוז בתורה - על ידי הנרות הללו קודש הם והוא ענין "נר איש וביתו"².

ישראל נותנים כוח בפמליא של מעלה

והאמת כי הדברים אגודים ומכוונים כנגד שורשן למעלה שהוא

יב. וראה שפ"א לחנוכה תרל"ד "מצות חנוכה נר איש וביתו. וקשה מה נשתנה מכל המצות ומה ענין המצוה להבית, ונר שבת שאני משום שלום בית, וגם שם המצוה רק להיות נר דולק אבל בכאן הדלקה עושה מצוה ואם הדליקה חרש

"ששלמות המקבל כאשה המשפיע חוזר להיות שופע כמו שכתוב ישראל נותנים כח בפמליא של מעלה, כמו לעתיד "נקבה תסובב גבר" (ירמיה לא, כא)."

הניסים הינם תמידיים, כנימים ההם כן בזמן הזה

השם יתברך יעזרינו על דבר כבוד שמו, כאשר בימים ההם היו היוונים חיל רב ועצום לאין מספר, ו"גזרו גזירות על ישראל וביטלו דתם ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ומצוות וכו' וצר להם לישראל מאד מפניהם ולחצום לחץ גדול" (רמב"ם, במשנה תורה הל' חנוכה פ"ג) ונקרא שם גלות יון חושך "שהחשיכה עיניהם וליבם של ישראל בגזירותיהן" (בראשית רבה ב, ד; תנחומא תזריע יא) והרבה יהודים כשלו ולא עמדו בנסיון הקשה והיו מתיונים רח"ל, והחשמונאים היו רק מתי מעט, והשם יתברך ברחמיו הרבים כי לא כלו מסר גיבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וכו' וגברו בית חשמונאי ונצחום, וכימים ההם בזמן הזה (עיי' קדושת לוי לחנוכה קדושה ב) ימים אלו הם ימי ניצחון על כל כוחות הרע ושגינות העולם, וכאז כן עתה החושך יכסה ארץ והנסינות וההסתרות רבו ולדאבון הלב יהודים

"ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים". וכבר האריכו בזה כוכ"פ האיך שיש לבנ"י כח ע"ד משפיע ע"י עשיית המצות כדבעי, לימוד התורה וכוונת התפלה לעורר למעלה יחודים נוראים. ומה יקרו בזה דברי המאור ושמשי (קדושים) בשם מרן רבינו המגיד הגדול ז"ע "קדושים תהיו (ויקרא יט, ב), שמעתי פירוש המדרש (ויקרא רבה כד, ט) שכתב "קדושים תהיו יכול כמוני תלמוד לומר קדושתו למעלה מקדושתכם", שמעתי בימי נעורי פירוש בשם הרב המפורסם מו"ה בער מראוונני זצ"ל, 'קדושתו למעלה' רוצה לומר הקדושה של הקדוש ברוך הוא למעלה, היא 'מקדושתכם' רוצה לומר שבני ישראל גורמים למעלה קדושה כביכול על ידי מעשיהם הטובים, וזהו קדושתו למעלה היא מקדושתכם שאתם מקדשים עצמכם מלמטה. כך שמעתי ודברי פי חכם חן". ולכן בטרם כל עשיית המצווה אנו מייחדים ליבנו וכוונתינו היא "לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה", ומזאת אנו שבים ויונקים כח מלעילא וחוזר חלילה, ועיקר רצוננו לגרום תענוג כביכול לבורא 'שיהא הכל נחת רוח אליך'.

הן הן הדברים שכתב מהרא"ל צינץ צ"ל (קומץ המנחה ב, סח בתוה"ד)

שוטה וקטן פסול אם כן למה לא ידלק כל בר חיובא בפני עצמו, ויש לומר כי בהתאסף כל כוחות האדם ובני ביתו השייכין אליו יוכל לקיים המצות בשלימות יותר וכו'".

איש וביתו וילדיו להתגבר על כל קושי והסתור של עצת היצר ולהדבק באור פני מלך חיים, ובזכות מצות הדלקת הנרות שבהם מתנוצץ אור נרות המנורה כאשר כתב הרמב"ן (במדבר ה, ב) שעליהן אמרו (תנחומא בעלותך ה, במדבר רבה טו, ו) לאהרון הכהן "לגדולה מזאת אתה מוכן וכו'" אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה יאירו" ועל הדלקתן כתוב (תהילים קלג, יז) "ערכת י נר למשיחי" נזכה בקרוב ותחזנה עינינו בשוכך לציון ברחמים ובהדלקת נרות בחצרות קדשך בבית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימינו, אמן.

רבים כל כך בכל תפוצות תבל הינם כתינוקות שנשבו ממש ורחוקים מאד מיהדותם, ונותרנו קומץ מועט החרדים לדבר ה' ודורשים ומבקשים יראתו ואהבתו ואף על בנינו ובנותינו המערכה נטושה לבל יכנסו חלילה זמורות זרות אשר אבותינו ורבותינו נתנו נפשם על זה, וזה הוא פרי חטאת ה' ליברליזעם' המתפשט בעולם ומפריע לטוהר חינוך צאצאינו קודש שיחיו.

יעזור השם יתברך שנזכה לנצח על מלאכת בית ה' ולהתקרב אליו בימים גדולים אלו ולהאיר מתוך החשיכה בנר מצוה ותורה אור, נר